

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 742

16 noiembrie 2006

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 36 alin.(1) lit.c) din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art.87 alin.(1) din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliului Superior al Magistraturii îi revine obligația organizării și validării examenului de capacitate al judecătorilor și procurori stagiați, precum și a asimilaților acestora, s-a supus Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nota Direcției legislație, documentare și contencios referitoare la susținerea examenului de capacitate de către personalul asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Institutului Național de Criminologie.

Potrivit dispozițiilor art.86 din Legea nr. 303/2004, privind statutul magistraților, *pe durata îndeplinirii funcției, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, din Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie și din*

Institutul Național al Magistraturii, este asimilat judecătorilor și procurorilor în ceea ce privește, printre altele, susținerea examenului de capacitate, referitor la care dispozițiile Legii nr.303/2004 se aplică în mod corespunzător.

Textul succede în timp unor reglementări anterioare, abrogate sau modificate, dar care au ca început dispozițiile art.43 alin.(2) din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească. Conform acestor dispoziții, personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, indiferent de vechime, a fost „asimilat magistraților pe durata îndeplinirii funcției”. Referitor la susținerea examenului de capacitate de către personalul menționat, Legea nr.92/1992 (republicată), nu conținea inițial reglementări. Ulterior, prin modificarea art.43 alin.(2) și completarea art.58 (cu alin.3) din Legea nr.92/1992, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.179/1999, în vigoare de la 17 noiembrie 1999, a fost introdusă obligația pentru personalul de specialitate juridică din Ministerul Justiției, asimilat magistraților stagiați (art.43 alin.2), de a susține, *după un stagiu de 2 ani*, examenul de capacitate, dacă nu au absolvit Institutul Național al Magistraturii (art.52 alin.1). De la data de 28 septembrie 2004, conform Legii nr.303/2004, *durata stagiului a fost mărită la 3 ani* (art.21) și a fost asimilat judecătorilor și procurorilor și personalul de specialitate juridică din Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii (art.86 alin.1). De la data intrării în vigoare a Legii nr.247/2005, a fost menținută obligația de susținere a examenului de capacitate pentru personalul „*asimilat judecătorilor și procurorilor*” (art.86 alin.1 modificat), dar *a fost micșorată durata stagiului la 1 an* (art.21 alin.1 modificat). După republicarea Legii nr.303/2004, art.86 devine art.87.

În cazul extinderii obligației de stagiu și de a susține examenul de capacitate asupra unor noi categorii de personal de specialitate juridică

asimilat judecătorilor și procurorilor, se distinge faptul că, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 303/2004, nemodificată, (28 septembrie 2004) o asemenea obligație a avut-o numai personalul de specialitate juridică asimilat din Ministerul Justiției. De la această dată, obligația menționată a fost impusă și personalului de specialitate juridică asimilat magistraților din Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii, după parcurgerea unui stagiului de 3 ani, ulterior micșorat la 1 an (începând cu data intrării în vigoare a Legii nr.247/2005).

Numai că, în temeiul principiului neretroactivității legii civile (art. 1 Cod civil), consacrat ca principiu constituțional (art.15), aceste reglementări, fiind ale unei legi civile noi, sunt aplicabile numai personalului asimilat (încadrat, numit) după intrarea în vigoare a legii noi.

Pe planul dreptului intertemporal, fiind vorba de un trecut juridic (*facta praeterita*), în mod logic, potrivit regulilor de aplicare a legii civile în timp, acesta rămâne guvernat, conform regulii *tempus regit actum*, de legea veche. Contrar, dacă legea nouă ar extinde condiția de stagiul și susținerea examenului de stagiul asupra personalului asimilat sub imperiul legii vechi, ar însemna, ca nefiresc, să-și exercite acțiunea sa înainte de a fi în ființă. Până la urmă, un fapt trecut ar produce efecte necunoscute legii sub imperiul căreia s-a născut ceea ce, ar impune, în mod vădit nelegal și nefiresc, violarea regulii neretroactivității, înscrise imperativ în art.1 Cod civil.

Apoi, dacă s-ar admite, prin absurd, că extinderea obligației de stagiul și susținere a examenului de capacitate asupra personalului asimilat sub imperiul legii vechi, este totuși posibilă ca un efect viitor al unor raporturi juridice trecute (*facta futura*), s-ar face loc unei interpretări arbitrare. Or, în lipsa unor prevederi legale exprese, adică a unui ordin formal și neîndoielnic al legiuitorului, soluțiile de drept intertemporal aplicabile unor *facta futura*, nu pot fi deduse pe cale de

interpretare. Prezumția de neretroactivitate pe care legea o leagă expres prin art. 1 Cod civil și art.15 din Constituție, este irefragabilă, ceea ce exclude, pentru a nu face loc retroactivității, posibilitatea înlăturării ei pe cale de intepretare.

Fată de cele expuse,

În temeiul dispozițiilor art.87 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Cu majoritatea voturilor membrilor prezenti, prin vot direct și secret,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

H O T Ă R Ă Ș T E

Art.1- Dispune a se aplica susținerea examenului de capacitate personalului asimilat judecătorilor și procurorilor din Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național de Criminologie și din Institutul Național al Magistraturii, conform art.87 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care vor fi angajați după intrarea în vigoare a acestui act normativ.

Art.2- Prezenta hotărâre se comunică Direcției Legislație, Documentare și Contencios pentru a fi transmisă instituțiilor menționate în art.1 al prezentei hotărâri.

Data în București, la data de 16 noiembrie 2006

PRESEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Procuror Cristina Deliorga